

Astrofest 2006, den 3 och 4 februari i London

Text: Staffan Skogby. Bild: Mats Eriksson

Ett paradiset för en prylgalen amatörastronom!

Sedan många år tillbaka har det arrangerats en årlig Astrofest i London med fokus på amatörastronomi. Jag besökte mässhallarna på lördagen. Mässhallarna ligger i Kensington Town Hall i London och hade tre våningar, med försäljning av astronomiska instrument och litteratur på alla tre våningarna.

Det var en väldig trängsel på lördagen och uppskattningsvis var det 5000 besökare totalt under två dagar. Det gör evenemanget till ett av de största i Europa i sitt slag. Astrofest 2006 organiserades av Pole Star Publications Ltd. Astrofesten i år arrangerades av den brittiska tidningen Astronomy Now. Det är en världens största astronomiska tidskrifter.

På fredagen var det åtta halvtimmars föredrag, precis som på lördagen. Jag var dock mest intresserad av föredragen på lördag förmiddag. Nedan presenterar jag kort de fyra föredragen som jag lyssnade på. Jag valde dessa föredrag eftersom jag tyckte de var de mest intressanta. Speciellt föredraget om astrofoto var jag intresserad av.

På lördag eftermiddag var det två spännande föredrag som jag tyvärr inte hade tid att höra. Det första handlade om "Svarta hål, maskhål och tidsresor", av Jim Al-Khalili från universitetet i Surrey. Även det efterföljande föredraget hade säkert varit intressant "Vision – konsten att se det osynliga" av Stephen O'Meara som är en känd observatör och författare.

***

Utforskningen av Solen – ett decennium med SOHO

Solar and HelioSpheric Observatory (SOHO) firade i december 2005 ett 10 årsjubileum.

SOHO-uppdraget är ett samarbete mellan NASA och den Europeiska rymdstyrelsen (ESA). Uppdraget har

gett astronomerna en bild av vår närmaste stjärna - Solen - från solminimum (1997) till ett solmaximum (2001) och tillbaka till solminimum igen, beräknad till 2007/8. Det har blivit en oöverträffad kontinuerlig övervakning av Solen under vad som kallas för Solcykeln nr.23. Särskilt framgångsrikt har vår förståelsen blivit av energiflödet mellan Solen till Jorden. Resultaten har uppnåtts med hjälp av högupplösta bilder och videoupptagningarna av solkoronan. Föredraget beskrev solkoronan med min och max under en solcykel.

Föredraget beskrev också kommande solsonder som STEREO och Solar-B. Båda är planerade att skjutas upp under 2006. De är planerade att täcka den kommande solcykeln 24.

Föredraget hölls av Robert Walsh från universitet i Central Lancashire.

***

Utforska kometer – Deep Impact och framtiden

Föredraget handlade om vad vi inte vet om kometer idag och vad vi förväntas finna inom forskningen de närmaste två decennierna.

Även om man vet hur en komet ser ut tack vare ett antal närbilder med rymdsonder så vet man fortfarande inte om kometens kärna är solid eller om det finns hål och sprickor i kärnan som i en grushög.

Större delen av en komet är täckt av stoft. I juli 2005 skickade NASA's Deep Impact en projektil som träffade kometen Tempel 1, en typisk kortperiodisk komet. Syftet med projektilsonden var utforska konsistensen och det fysiska tillståndet hos kometens ytlager, men man lyckades inte få riktigt bra data på detta sätt. Nästa gång vi besöker en kometyta måste man göra det betydligt försiktigare.

Föredraget hölls av David Hughes från universitet i Sheffield.

***

Pixelmagi – att få ut det bästa från dina astrobilder

Föredraget hölls av Nik Szymanek. Astrofotografi har aldrig varit så populärt som nu då det erbjuds högkvalitativ utrustning till rimliga priser. CCD: s och digitala systemkameror samt monteringar med hög precision har blivit lättillgängliga för många amatörastronomer. Därför tar många amatörastronomer numera sina första steg med att fotografera natthimlen. Fotografering är dock bara halva vägen för i bilden finns det en mängd information som kan tas fram. Detta föredrag beskrev hur man behandlar bilder med programmet Adobe Photoshop och det nya FITS Liberator. Kosmetiska förbättringar, inklusive minimering av ljusföroreningar och enkla kontrastljusteringar kan blåsa liv i högst ordinära astrofoton. Nik beskrev också mer avancerade tekniker som icke-linjära ljusskalning och dekonvolution.

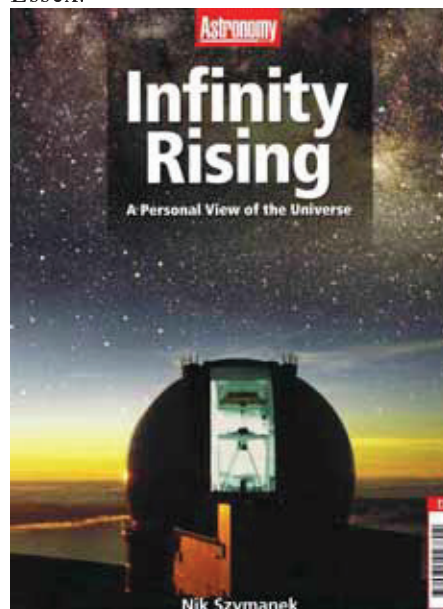

Jag träffade Nik Szymanek efter föredraget. Han höll till i anslutning till Astronomys stora monter. Jag passade på att köpa hans bok "Infinity Rising" från 2005. En fantastisk bok som visar hur långt en avancerad amatörastronom kan nå. Nik har arbetat som tunnelbaneförare i London under många år. Samtidigt har han utvecklat ett tekniskt kunnande av världsklass och arbetar numera deltid på Havering Astronomical Society i Essex.

Teleskop, teleskop och ännu fler teleskop!

Prylar av det lite billigare slaget från Armagh Planetarium, t-shirts, böcker, dekaler etc.

Bok, skriven av Nik Szymanek

***

Hur många planeter finns det i solsystemet?

Föredraget hölls av Dan Green från Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics.

Medeltida astronomer trodde att det fanns sju planeter inklusive Solen och månen, men exklusive jorden. I sextonde och sjuttonde århundradet ändrades antalet till sex genom att dra ifrån Solen och månen, samt att lägga till jorden. Med Uranus upptäckt 1781 återgick antalet till sju. Under perioden 1807-1845 ökade antalet planeter drastiskt då flera av de största – som vi idag kallar asteroider - upptäcktes.

Föredraget handlade om hur vi kom fram till att det finns nio planeter, efter upptäckten av Pluto 1930, och påståendet om en planet bortom Neptunus (UB31 3). Föredraget handlade även om de senaste upptäckterna av stora objekt utanför Neptunus bana.